

IDENTITEIT Samenlevingschool Terherne / Terkaple / Akmarijp / Goingarijp

Inleiding

Vanaf schooljaar 2017-2018 gaat de samenlevingschool 'Bloei' van start. 'Bloei, skoalle foar de mienskip', is ontstaan uit een fusie tussen OBS It Kampke in Terherne en KBS It Twaspan in Terkaple. De nieuwe school is een school met twee locaties waar iedereen zich thuis voelt; een *samenlevingschool*. Samenleven reikt verder dan samenwerking. Er wordt geleerd om samen te leven, de ander en elkaars overtuigingen in te sluiten in plaats van uit te sluiten. Kinderen worden op deze manier zo goed mogelijk voorbereid op de kleurrijke samenleving zoals we die nu kennen.

Ook voor de dorpen biedt de samenlevingschool een grote meerwaarde. Een school is essentieel voor de band tussen de inwoners van de dorpen, met name tussen de kinderen onderling en hun ouders. De band in een gemeenschap is een grote waarde voor de vitaliteit van het landelijk gebied. In breder verband is contact tussen verschillende mensen essentieel voor de leefbaarheid van Nederland.

Visie

Het onderwijs vindt haar bestaansrecht in het zoeken naar de vraag wat goed is voor onze kinderen. De nieuwe samenlevingschool wil bij het beantwoorden van de vraag 'wat is goed onderwijs', werken vanuit een verlangen naar een inclusieve identiteitsrijke samenleving. Kenmerkend daarbij is het vertrouwen hebben dat in deze samenleving kinderen *samen leren, samen werken en samen leven*.

Er is een sterke behoefte aan normen en waarden in de samenleving. Het onderwijs krijgt daarbij een grote verantwoordelijkheid toegekend. Op school willen we samen met elkaar leven. Bij het uitdragen van universele menselijke waarden willen wij graag bijdragen aan het ontwikkelen van het morele besef. Volgens dr. Elena Cavagnaro gaat het bij vorming van kinderen om het aanleren van de capaciteiten om goed voor jezelf, (*Care for me*), goed voor de ander, (*Care for me and you*), en goed voor de wereld om je heen te zorgen, (*Care for All*). Dan sluit je niemand uit en staat de dialoog centraal. Flexibiliteit tonen en daarnaast een persoonlijke identiteit ontwikkelen en daarmee om kunnen gaan in groepsprocessen zijn de benodigde vaardigheden.

Door een samenwerking tussen openbaar en christelijk onderwijs inhoud te geven in een zogenaamde samenlevingschool met een brede levensbeschouwelijke identiteit, denken wij onderwijs te kunnen geven die recht doet aan de diversiteit en waar kinderen écht samen kunnen leven.

De samenlevingsschool vraagt een nieuwe onderwijsvorm en levensbeschouwelijke visie. Het denken vanuit ieders eigen grondslag maakt plaats voor het denken vanuit een gemeenschappelijk toekomstperspectief. Dit is niet mogelijk zonder kennis op te doen over verschillende levensovertuigingen. Vanuit het hart mag gesproken worden over de eigen levensovertuiging. Deze kennis leidt tot gesprek en dialoog. Vanuit de eigen levensovertuiging kan de ander tegemoet getreden worden, zonder die overtuiging aan de ander op te willen leggen.

Onze pedagogische waarden *Betrokkenheid*, *Veiligheid* en *Open houding* worden vanuit verschillende perspectieven centraal gesteld. De waarden blijven hetzelfde, echter de één benadert ze vanuit het geloof, de ander bijvoorbeeld vanuit mensenrechten en weer een ander vanuit zichzelf. Vanuit de verhalen van de methodethema's komen de kinderen in aanraking met dilemma's en zingevingsvraagstukken die passen bij het menselijk bestaan. Ze nodigen uit tot nadenken, gesprek, bewustwording en meningsvorming. Elkaars verhalen worden besproken en kinderen worden uitgedaagd te denken zonder conclusies te trekken over wat goed of fout is. Op deze manier leren kinderen wat ze belangrijk vinden en hoe anderen denken. Dit helpt hen te ontdekken wie ze zijn, wie ze willen zijn en hoe ze zich verhouden tot samenleving.

De Identiteitscommissie

De Identiteitscommissie adviseert de directie, het team en de MR van de nieuwe school gevraagd en ongevraagd over de uitwerking van vraagstukken die te maken hebben met de 'identiteit' van de school. De term verwijst in eerste instantie naar de klassieke betekenis van 'denominatie' en levensbeschouwing; in ruimere zin is er een verbinding met het pedagogisch klimaat, de plaats in de dorpen en de samenleving.

De Identiteitscommissie heeft tijdens het fusieproces meegedacht, geadviseerd en ingestemd met het identiteitsbeleid en de visie op onderwijs, zoals dat in de schoolgids van de school verwoord wordt. Per 1 augustus 2017 is de Identiteitscommissie samen met het team verantwoordelijk voor het versterken van de brede identiteit waar eenieder zich gekend voelt, zonder onderscheid naar godsdienst, sociale en/of etnische achtergrond.

Wat betekent dit voor de identiteit en het pedagogisch karakter van de samenlevingsschool?

- Iedereen is welkom
- Iedereen verschilt van elkaar maar is gelijkwaardig, er wordt niet uitgesloten, iedereen wordt gewaardeerd en gerespecteerd
- Er is wederzijds respect voor de levensbeschouwing van de kinderen, ouders en leerkrachten
- Er wordt in de hele school transparant gesproken over identiteit/ levensbeschouwing.

- Leerkrachten redeneren vanuit hun eigen waarden en levensovertuiging, zonder kinderen iets op te leggen.
- Kinderen ontdekken wie ze zijn en worden uitgedaagd te worden wie ze willen zijn en hoe ze zich verhouden tot de ander en de samenleving. De school zorgt ervoor dat kinderen in dit proces kunnen groeien en bloeien.
- Het betreft een fusie tussen openbaar en christelijk onderwijs. Deze twee levensovertuigingen krijgen een nadrukkelijke plek in de nieuwe school. Derhalve zullen tradities, verhalen, rituelen, waarden en normen ook vanuit verschillende religies en/of overtuigingen aan de orde worden gesteld. Uitzondering zijn hierop het kerst- en paasverhaal, deze worden voornamelijk benaderd vanuit de christelijke traditie.
- Eventuele overige vieringen zullen schooljaar 17/18 ingevuld worden.

Voorwaarden om bovenstaande visie zo goed mogelijk tot uiting te laten brengen:

- Directie, leerkrachten en ouders onderschrijven de identiteit en het pedagogisch karakter van de samenlevingsschool en dragen bovenstaande waarden uit.
- Door de Identiteitscommissie is gekozen voor het zogenaamde integratiemodel waarbij de kinderen als één groep worden behandeld.
- De methode dient als basis voor de lessen levensbeschouwing.
- Voor verdieping en verbreding kunnen ouders/kinderen kiezen voor HVO/GVO lessen
- Levensbeschouwing kent een samenhang met sociaal-emotionele ontwikkeling; er zal een veilige omgeving gecreëerd worden.

Praktische invulling van de identiteit.

- Levensbeschouwing is verweven in de dagelijkse interactie in de klas, anderzijds doen kinderen kennis op van het Christendom en andere religies en levensbeschouwingen. Het vak staat in het lesrooster, hierbij wordt gebruik gemaakt van ..... als lesmateriaal levensbeschouwing. Deze methode is gekozen op basis van een aantal criteria:
  - *Informatieoverdracht vanuit een maatschappelijk thema*
  - *Aansluiten bij de actualiteit*
  - *Sociaal emotionele betrokkenheid*
  - *Kader stellend*
  - *Individuele vrijheid biedend*
  - *Gebruiksvriendelijk voor leerkracht*
  - *Gedifferentieerd*
- Advies vanuit de identiteitscommissie aan het team is om zoveel mogelijk een methode te volgen.

- Bovenstaande krijgt een plek in de dagopening. Starten met elkaar geeft verbinding en betrokkenheid; je kunt ergens inhoud aan geven. In de dagopening kun je kinderen leren begrip te krijgen voor elkaars gedachten.
  - o Advies vanuit de identiteitscommissie aan het team is om de verschillende levensbeschouwingen goed vertegenwoordigd te laten zijn in deze dagopeningen. Voorwaarde daarbij is dat er voldoende ruimte voor teamleden is om van elkaar te leren/overleg te hebben.
- De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het uitdragen van de brede identiteit. Derhalve wordt van de leerkrachten op een samenlevingsschool verwacht verhalen vanuit de verschillende religies te kunnen vertellen/behandelen, ongeacht eigen levensovertuiging (teaching about). Op deze manier kun je ook openheid en respect verlangen van de leerlingen m.b.t. de religies.
  - o Advies vanuit de identiteitscommissie aan het team is om voldoende ruimte te hebben/nemen voor samen voorbereiden en/of afstemmen. Dit is een groeimodel.
- Verdiepende en verbredende GVO/HVO lessen worden aangeboden. Reden is om recht te doen aan eigen zuil of verdiepen in andermans gedachtengoed.
- Er is ruimte voor stiltemomenten. Vanuit de behoeften van de kinderen hier vorm aan geven. Voor iedereen geldt dat je ruimte moet bieden aan elkaar. 'Sta even stil bij.... moment'
- Het kerst- en paasverhaal worden jaarlijks vanuit de christelijke traditie gevierd.
- In het schooljaar 2017 / 2018 wordt er nog locatie specifiek gewerkt wat betreft Levensbeschouwing. Halverwege volgend schooljaar zal een gefundeerde gezamenlijk keuze gemaakt kan worden voor álle facetten van de praktische invulling.

De identiteitscommissie zal in nauwe samenspraak met het team de nieuwe brede identiteit vormgeven. Van belang daarbij is dat er niet gedacht wordt vanuit behoud van eigen overtuiging, maar vanuit het creëren van een gemeenschappelijke identiteit met diversiteit; een zogenoemde 'identiteitsrijke school'.

In het Identiteitsreglement is de samenstelling, werkwijze, taken, bevoegdheden en verantwoording vastgelegd.